

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2002

N:o 558—562

SISÄLLYS

N:o		Sivu
558	Laki kansainvälisen terrorismin rahoituksen torjumisesta tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	3295
559	Laki rikoslain 34 luvun muuttamisesta	3296
560	Laki seutuyhteistyökokeilusta	3298
561	Laki Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta	3303
562	Valtioneuvoston asetus valtion virkamiesten eroraha-asetuksen 10 §:n muuttamisesta	3309

N:o 558

Laki

kansainvälisen terrorismin rahoituksen torjumisesta tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

New Yorkissa 9 päivänä joulukuuta 1999 tehdyn kansainvälisen terrorismin rahoitusta koskevan yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

misestä ja voi tehdä 16 artiklan mukaisen pyynnön toiselle sopimusvaltiolle.

3 §

Tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Oikeusministeriö päättää yleissopimuksen 16 artiklan mukaisesta väliaikaisesta siirtä-

4 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Jouni Backman*

HE 43/2002
LaVM 14/2002
EV 102/2002

N:o 559

L a k i**rikoslain 34 luvun muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 34 lukuun, sellaisena kuin se on siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, uusi 9 b ja 13 § seuraavasti:

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

9 b §

Terrorismin rahoittaminen

Joka suoraan tai välillisesti antaa tai kerää varoja rahoittaakseen tai tietoisena siitä, että niillä rahoitetaan

1) panttivangin ottamista, tuhotyötä, liikennetuhotyötä, törkeää tuhotyötä, aluksen kaappausta, yleisvaarallisen rikoksen valmistelua,

2) sellaista ydinräjähderyöstä, terveyden vaarantamista, törkeää terveyden vaarantamista, luvatonta ydinenergian käyttöä, ydinenergiain rikkomista tai muuta ydinaineeseen kohdistuvaa tai ydinainetta välineenä käyttäen tehtyä rangaistavaksi säädettävää tekoa, jota on pidettävä ydinaineiden turvajärjestelyjä koskevista toimituksista tehdystä yleissopimuksessa (SopS 72/1989) tarkoitettuna rikoksena tai

3) murhaa, tappoa, surmaa, törkeää pahoin-

pitelyä, vapaudenriistoa, törkeää vapaudenriistoa, ihmisryöstöä, panttivangin ottamista tai törkeää julkisrauhan rikkomista tai niillä uhkaamista, kun teko kohdistuu henkilöön, jota tarkoitetaan kansainvälistä suojelua nauttivia henkilöitä vastaan, mukaan lukien diplomaattiset edustajat, kohdistuvien rikosten ehkäisemistä ja rankaisemista koskevassa yleissopimuksessa (SopS 63/1978),

on tuomittava *terrorismin rahoittamisesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi.

Terrorismin rahoittamisesta tuomitaan myös se, joka suoraan tai välillisesti antaa tai kerää varoja rahoittaakseen tai tietoisena siitä, että niillä rahoitetaan murhaa, tappoa, surmaa, törkeää pahoinpitelyä, terveyden vaarantamista tai törkeää terveyden vaarantamista, jonka tarkoituksena on aiheuttaa pelkoa väestön keskuudessa tai pakottaa valtion hallitus tai kansainvälinen järjestö tekemään tietty toimenpide tai pidättäytymään tietyistä toimenpiteistä.

Yritys on rangaistava.

13 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Terrorismin rahoittamiseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Jouni Backman*

N:o 560

L a k i

seutuyhteistyökokeilusta

Annettu Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tavoite

Kokemusten saamiseksi siitä, miten kuntien vapaaehtoisella seutuyhteistyöllä voidaan turvata julkisten palvelujen saatavuutta ja laatua, parantaa elinkeinopolitiikan edellytyksiä, kehittää seudullista yhdyskuntarakennetta sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja edistää päätösvallan hajauttamista, järjestetään seutuyhteistyökokeiluja sen mukaan kuin siitä tässä laissa säädetään.

Kokeilut eivät saa vaarantaa perusoikeuksien, oikeusturvan eikä muiden hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraavilla seuduilla (*kokeiluseudut*):

1) Hämeenlinnan seudulla, johon kuuluvat Hattulan, Hauhon, Hämeenlinnan, Janakkalan, Kalvolan, Lammin, Rengon ja Tuuloksen kunnat;

2) Lahden kaupunkiseudulla, johon kuuluvat Asikkalan, Hollolan, Lahden, Nastolan ja Orimattilan kunnat;

3) Loimaan seudulla, johon kuuluvat Alas-

taron, Auran, Karinaisten, Koski Tl:n, Loimaan, Loimaan kunnan, Marttilan, Mellilän, Oripään, Pöytyän, Tarvasjoen ja Yläneen kunnat;

4) Nivalan-Haapajärven seudulla, johon kuuluvat Haapajärven, Kärämäen, Nivalan, Pyhäjärven ja Reisjärven kunnat;

5) Oulun seudulla, johon kuuluvat Hai-luodon, Haukiputaan, Kempeleen, Kiimingin, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Oulunsalon ja Tyrnävän kunnat;

6) Pieksämäen seudulla, johon kuuluvat Haukivuoren, Jäppilän, Kangasniemen, Pieksämäen, Pieksämäen maalaiskunnan ja Virtasalmen kunnat;

7) Pohjois-Lapin seudulla, johon kuuluvat Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kunnat; sekä

8) Turunmaan seudulla, johon kuuluvat Dragsfjärdin, Houtskarın, Iniön, Kemiön, Korppoon, Nauvon, Paraisten ja Västanfjärdin kunnat.

3 §

Kunnan tehtävien ja päätösvallan siirtäminen

Kokeiluseudun kuntien kuntalain (356/1995) tai muun lain mukaisia tehtäviä ja päätösvaltaa voidaan siirtää siten kuin 4 ja 5 §:ssä säädetään. Tehtäviä ja päätösvaltaa sellaisesta kuntayhtymästä, johon kunnan lain

mukaan on kuuluttava, ei kuitenkaan voida tämän lain nojalla siirtää.

4 §

*Tehtävien ja päätösvallan siirtäminen
seudulliselle toimielimelle*

Kuntien tehtäviä ja päätösvaltaa voidaan siirtää kokeiluseudun sellaiselle julkisoikeudelliselle seudulliselle toimielimelle, jonka seudun kuntien valtuustot valitsevat siten kuin ne ovat siitä sopineet.

Toimielimen jäsenten tulee olla kokeiluseudun kuntien valtuustojen valitseamia. Jokaisella kunnalla tulee olla vähintään yksi jäsen toimielimessä. Toimielimeen sovelletaan muuten, mitä kuntalaissa säädetään kuntayhtymästä.

Kokeiluseudun kuntien on lisäksi sovittava ainakin:

- 1) toimielimen nimestä;
- 2) toimielimen jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista;
- 3) miten kuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien edustavuus otetaan huomioon toimielimen kokoonpanossa;
- 4) toimielimen tehtävistä ja toimivallasta;
- 5) toimielimen toiminnan rahoituksesta;
- 6) hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä;
- 7) miten vastuuvapaudesta päätetään; sekä
- 8) miten toimielin puretaan ja loppuselvitys tehdään.

Kokeiluseudun kunnat eivät kuitenkaan voi sopia niistä asioista, joista kuntalaissa säädetään kuntayhtymiä sitovasti.

Kun 1 momentissa tarkoitettu seudullinen toimielin hoitaa siirrettyjä tehtäviä tai käyttää päätösvaltaa, sen on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), tiedoksiantosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettamisestä annetussa laissa (74/1954) ja kielilaissa (148/1922) säädetään. Pohjois-Lapin seudulla seudullisen toimielimen on lisäksi noudatettava, mitä saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa (516/1991) säädetään. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen seudullisen toimielimen asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on siirrettyjä tehtäviä hoidettaessa tai päätösvaltaa käytettäessä voimassa,

mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

5 §

*Tehtävien ja päätösvallan siirtäminen
yhteisölle tai säätiölle*

Jos kokeilun järjestäminen sitä edellyttää ja se on 1 §:ssä tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi perusteltua, kokeiluseudun kunnat voivat sopia jäljempänä 8—12 §:ssä sekä 14 ja 15 §:ssä tarkoitettujen tehtävien ja päätösvallan siirtämisestä sellaiselle yhteisölle tai säätiölle, jonka tehtävänä on kokeiluseudun kuntien puolesta hoitaa siirrettäviä tehtäviä tai käyttää siirrettyä päätösvaltaa. Tehtävien ja päätösvallan siirtämisen edellytyksenä on, että kokeiluseudun kunnat käyttävät yhteisössä tai säätiössä päätösvaltaa ja että yhteisöllä tai säätiöllä on riittävä ja pätevä henkilöstö sekä muut edellytykset tehtävien hoitamiseen.

Siirrettyjä tehtäviä yhteisössä tai säätiössä hoitavat tai päätösvaltaa käyttävät henkilöt toimivat virkavastuulla. Kun 1 momentissa tarkoitettujen yhteisöt ja säätiöt hoitavat siirrettyjä tehtäviä tai käyttävät päätösvaltaa, niiden on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa, tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa, asiakirjain lähettamisestä annetussa laissa ja kielilaissa säädetään. Pohjois-Lapin seudulla yhteisön tai säätiön on lisäksi noudatettava, mitä saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa säädetään. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen ja säätiöiden asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on siirrettyjä tehtäviä hoidettaessa tai päätösvaltaa käytettäessä voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

6 §

Yhteisöveron seudullinen jakaminen

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että niiden verontilityslain (532/1998) 13 ja 14 §:ssä tarkoitetun yhteisöveron jako-osuudet maksetaan kuntalain 10 luvussa tarkoitettulle kokeiluseudun yhteisölle toimielimelle tai tämän lain 4 §:ssä tarkoitettulle seudulliselle toimielimelle kokonaan tai osittain.

Kokeiluseudun yhteisöveron jako-osuus saadaan laskemalla yhteen kokeiluseudun kuntien verontilityslain mukaan lasketut yhteisöveron jako-osuudet. Yhteisöveron jako-osuuden seudullinen jakaminen ei vaikuta kuntien verotuloihin perustuviin valtionosuuksien tasauksiin, verotilastojen laskentaan tai verotuskustannusten kohdentamiseen. Kokeiluseudun kuntien tulee sopia myös kokeiluseudulla jaettavan yhteisöveron kirjanpitoikäisyydestä.

7 §

Kokeiluseudun kuntien yhteinen yleiskaava

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että niiden yhteinen yleiskaava, joka on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 48 §:n 1 momentin mukaisesti, saatetaan vahvistettavaksi alueelliselle ympäristökeskukselle.

8 §

Kokeiluseudun osallistuminen työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksentekoon

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia kokeiluseutua koskevan elinkeinopoliittisen kehittämissuunnitelman laatimisesta. Kehittämissuunnitelma tulee laatia siten, että siinä otetaan huomioon maakunnan yhteistyöasiakirja ja alueellinen kehittämissuunnitelma sekä niiden painopisteet. Kokeiluseutu voi elinkeinopoliittisen kehittämissuunnitelman laadittuaan antaa työvoima- ja elinkeinokeskukselle lausunnon seudulta tulleista 2 momentin mukaisista rahoitushakemuksista.

Edellä 1 momentissa säädettyä lausunnonmenettelyä sovelletaan

1) käsiteltäessä yritystoiminnan tukemisesta annetussa laissa (1068/2000) tarkoitettuja yritystukia tai annettaessa näitä koskevia lausuntoja kauppa- ja teollisuusministeriölle sen päätettäviin kuuluvissa yritystuissa; ja

2) käsiteltäessä työllisyysasetuksen (1363/1997) mukaisia investointiavustuksia.

Kokeiluseudun kuntien nimeämällä edustajalla on oikeus osallistua 2 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelyyn työvoima- ja elinkeinokeskuksessa.

9 §

Kokeiluseudun osallistuminen eräisiin lupahallinnon päätöksiin

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että ne antavat lausunnon seuraavissa asioissa:

1) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/1991) mukaiset yksinomaan kokeiluseudun alueella harjoitettavan linjaliikenteen mukaiset liikenneluvat;

2) maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentissa tarkoitettuja poikkeuslupia; ja

3) kokeiluseudulle myönnettävät alkoholilain (1143/1994) mukaiset vähittäismyyntiluvat ja anniskeluluvat.

10 §

Kokeiluseudun osallistuminen maakunnan liiton päätöksentekoon

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että ne antavat lausunnon maakunnan liittoon kokeiluseudulta tulleista rahoitushakemuksista, jotka koskevat maakunnan liiton Euroopan yhteisöjen rakennerahastosta ja vastaavista valtion talousarvion määrärahoista myönnettävää kansallista rahoitusosuutta.

11 §

Kokeiluseudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että ne laativat yhteisen luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisen joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelman.

12 §

Kokeiluseudun lausunto investointien valtionosuudesta

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että ne antavat sosiaali- ja terveystoimen sekä opetus- ja kulttuuritoimen investointien valtionosuusviranomaisille kuntien yhteisen lausunnon seudun hankkeiden tärkeysjärjestyksestä.

13 §

Kokeiluseudun lausunnon ja suunnitelman sitovuus

Päätöksen tekevä viranomainen voi poiketa kokeiluseudun 8—12 §:ssä tarkoitettusta lausunnosta tai suunnitelmasta ainoastaan, jos lausunnon tai suunnitelman mukainen päätös on lainvastainen, Euroopan yhteisön ohjelman vastainen tai se johtaa hankkeiden rahoituksessa tilanteeseen, jossa rahoitettava hanke ei voi toteutua muun rahoituksen puutteen vuoksi. Edellä 8 §:n 2 momentissa ja 10 §:ssä tarkoitettun myönteisen rahoituspäätöksen edellytyksenä on kokeiluseudun puoltava lausunto.

Asianomainen viranomainen tekee asiassa päätöksensä saatuaan kokeiluseudun lausunnon.

Viranomaisen on ennen päätöksentekoa neuvoteltava kokeiluseudun kanssa, jos se aikoo poiketa lausunnosta.

14 §

Kokeiluseudun sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelma

Kokeiluseudun kunnat voivat sopia sellaisien kokeiluseutua koskevien sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen tai palvelujen järjestämistä koskevien kehittämissuunnitelmien laatimisesta, joiden toimeenpanon tai toteuttamisen sosiaali- ja terveysministeriö ottaa huomioon myöntäessään käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa tukea sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämis- tai kokeiluhankkeisiin.

15 §

Lausunnon antaminen valtion viranomaisessa vireillä olevaan asiaan

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, kokeiluseudun kunnat voivat sopia, että valtion alue- ja paikallishallinnon viranomaisen on pyydettävä kokeiluseudulta lausuntoa seudun kehittämisen kannalta merkittävistä suunnitelmistaan ja päätöksistään sekä niiden rahoittamisesta. Lausunto on päätöksenteossa ja muussa toiminnassa otettava huomioon. Jos

valtion viranomainen aikoo poiketa lausunnosta, sen on perusteltava poikkeaminen neuvoteltuaan sitä ennen kokeiluseudun kanssa.

16 §

Kokeiluseudun toimielin

Tämän lain 8—12 ja 14—15 §:ssä tarkoitettut lausunnot antaa ja suunnitelmat hyväksyy kokeiluseudun kuntien yhteinen kuntalain 10 luvussa tarkoitettu tai tämän lain 4 tai 5 §:ssä tarkoitettu toimielin.

Jos lausunnon antaa tai suunnitelman hyväksyy 5 §:ssä tarkoitettu toimielin, sovelletaan lausunnon antaviin tai suunnitelman vahvistaviin toimielimiin ja henkilöihin, mitä 5 §:n 2 momentissa säädetään.

17 §

Valtioneuvoston toimivalta

Valtioneuvosto vahvistaa 5—12 ja 15 §:ssä tarkoitettut kuntien tekemät kokeiluseutujen sopimukset.

Sopimusta vahvistettaessa on otettava huomioon sopimuksen kuntien yhteistyötä edistävä vaikutus, sopimuksessa tarkoitettuun toimintaan osoitettavat voimavarat, henkilöstö ja sen asiantuntevuus sille suunnitelluissa tehtävissä, toimielimen päätöksenteon järjestelyt ja kansalaisten osallistumismahdollisuudet. Sopimuksen vahvistamisen edellytyksenä on, että kunnat siirtävät omia asianomaiseen tehtäväalueeseen liittyviä tehtäviään ja päätösvaltaansa kokeiluseudulle.

18 §

Muun lainsäädännön soveltaminen

Viranomaiseen, yhteisöön tai säätioon, jonka hoidettavaksi on tämän lain nojalla annettu tehtäviä tai päätösvaltaa, sovelletaan, mitä muutoin näitä tehtäviä hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

Jos kokeiluseutu antaa tämän lain mukaisen lausunnon, päätöksen tekevän viranomaisen ei tarvitse pyytää erikseen lausuntoa kokeiluseudun kunnalta muun lain nojalla.

19 §

Sisäasiainministeriön seurantavastuu

Sisäasiainministeriön tehtävänä on seurata ja arvioida seutuyhteistyökokeilua. Kokeiluseudut ovat velvollisia antamaan sisäasiainministeriölle kokeilun seurannassa ja arvioinnissa tarpeelliset tiedot.

20 §

Siirtymäsäännökset

Tätä lakia ja tämän lain nojalla vahvistettuja kokeiluseutujen kuntien sopimuksia so-

Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

velletaan niiden voimaantulon jälkeen vireille tuleviin asioihin.

Tämän lain tai tämän lain nojalla vahvistettujen kokeiluseutujen kuntien sopimuksien soveltaminen päättyy tämän lain voimaantulon päättyessä.

21 §

Voimaantulo ja voimassaoloaika

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2005. Lain 6 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Maija Rask*

N:o 561

Laki**Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta**

Annettu Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tämän lain tarkoituksena on edistää rautatiekuljetusmarkkinoita parantamalla Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuutta sekä kilpailua rautatiejärjestelmämarkkinoilla.

Lakia sovelletaan Euroopan laajuiseen rautatiejärjestelmään kuuluvan valtion rataverkon väyliin, raiteisiin, laitteisiin sekä siinä käytettäviin raidekulkuneuvoihin.

Lakia sovelletaan valtion rataverkon rautatiejärjestelmässä myös siltä osin kuin rataverkko ei kuulu Euroopan laajuiseen rautatiejärjestelmään. Tällaiseen rataverkon osaan sovelletaan niitä tämän lain säännöksiä, jotka koskevat tavanomaista rautatiejärjestelmää.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tavanomaisella rautatiejärjestelmällä*

yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1692/96/EY 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tavanomaisen rataverkon väyliä, raiteita ja laitteita sekä liikennöinnissä käytettäviä raidekulkuneuvoja;

2) *suurten nopeuksien rautatiejärjestelmällä* 1 kohdassa mainitun päätöksen 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja suurten nopeuksien rataverkon väyliä, raiteita ja laitteita sekä liikennöinnissä käytettäviä raidekulkuneuvoja;

3) *Euroopan laajuisella rautatiejärjestelmällä* tavanomaisen rautatiejärjestelmän ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän muodostamaa kokonaisuutta;

4) *perusparametrilla ja yhteentoimivuuden teknisellä eritelmällä* Euroopan laajuisessa rautatiejärjestelmässä sovellettavia, Euroopan yhteisöjen komission päätöksellä säädettäviä tai suosituksella annettavia vaatimuksia, jotka perustuvat Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/16/EY (*tavanomaisen rauta-*

HE 15/2002
LiVM 6/2002
EV 67/2002

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/16/EY (32001L0016); EYVL N:o L 110, 20.4.2001, s. 0001—0027, neuvoston direktiivi 96/48/EY (31996L0048); EYVL N:o L 235, 17.9.1996, s. 0006—0024

tiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivi) 5 tai 6 artiklaan tai Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston direktiivin 96/48/EY (*suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivi*) 5 tai 6 artiklaan;

5) *olennaisilla vaatimuksilla* niitä vaatimuksia, joista säädetään tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä III tai suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä III, sekä niitä vaatimuksia, joista säädetään tai jotka annetaan perusparametreja ja yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä koskevissa Euroopan yhteisöjen komission päätöksissä ja suosituksissa, sellaisina kuin ne ovat Suomessa voimassa;

6) *osajärjestelmällä* tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä II ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä II tarkoitettuja toiminnallisia tai rakenteellisia osajärjestelmiä;

7) *yhteentoimivuuden osatekijällä* osajärjestelmässä olevaa tai siihen tarkoitettua perusosaa, perusosien ryhmää, osakokonaisuutta tai kokonaisuutta, josta Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuus riippuu;

8) *EY-tarkastusvakuutuksella* osajärjestelmän käyttöönsä hankkivan tai tämän Euroopan talousalueelle sijoittautuneen edustajan antamaa vakuutusta siitä, että osajärjestelmä vastaa olennaisia vaatimuksia;

9) *EY-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksella* ja *EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksella* yhteentoimivuuden osatekijän valmistajan, tämän Euroopan talousalueelle sijoittautuneen edustajan tai yhteentoimivuuden osatekijän markkinoille saattavan antamaa vakuutusta siitä, että yhteentoimivuuden osatekijä vastaa olennaisia vaatimuksia sekä muita yhteisön oikeuden mukaisia vaatimuksia;

10) *ilmoitetulla laitoksella* tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin 20 artiklassa tai suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin 20 artiklassa tarkoitettua laitosta; sekä

11) *EY-tarkastuksella* ilmoitetun laitoksen suorittamaan osajärjestelmän arviointia.

3 §

Olennaiset vaatimukset, perusparametrit ja yhteentoimivuuden tekniset eritelmit

Euroopan laajuisessa rautatiejärjestelmässä on noudatettava niitä turvallisuutta, luotettavuutta ja käyttökuntoa, terveyttä, ympäristönsuojelua ja teknistä yhteensopivuutta koskevia olennaisia vaatimuksia, joista säädetään tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä III ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä III ja joista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Ratahallintokeskus antaa tarkemmat määräykset Euroopan yhteisöjen komission perusparametreja koskevien päätösten ja suositusten sekä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien täytäntöönpanosta Suomessa. Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän käyttöön osallistuvan henkilöstön ammattipätevyysvaatimuksista sekä vaatimuksista, jotka koskevat henkilöstön työterveys- ja työturvallisuusoloja, on kuitenkin voimassa, mitä niistä muutoin säädetään tai määrätään.

Olennaisia vaatimuksia noudatetaan osajärjestelmien ja yhteentoimivuuden osatekijöiden suunnittelussa, valmistuksessa, markkinoille saattamisessa, käyttöönotossa, parantamisessa, uudistamisessa ja käytössä.

4 §

Osajärjestelmien ja yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimuksenmukaisuuden arviointi

Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän osajärjestelmien ja yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimuksenmukaisuus arvioidaan 3 §:ssä tarkoitettujen olennaisten vaatimusten perusteella. Jos yhteisön oikeuden nojalla on muutoin asetettu yhteentoimivuuden osatekijöihin sovellettavia teknisiä vaatimuksia, vaatimuksenmukaisuuden arvioinnissa otetaan huomioon myös nämä vaatimukset.

Tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivissä ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivissä tarkoitettujen osajärjestelmän vaatimuksenmukaisuus voidaan osoittaa EY-tarkastus-

vakuutuksella edellyttäen, että ilmoitettu laitos on antanut tätä varten osajärjestelmää koskevan vaatimuksenmukaisuustodistuksen. Tässä momentissa mainituissa direktiiveissä tarkoitettun yhteentoimivuuden osatekijän vaatimuksenmukaisuus voidaan osoittaa EY-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksella tai EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksella edellyttäen, että ilmoitettu laitos on antanut tätä varten yhteentoimivuuden osatekijää koskevan tarkastustodistuksen.

Osajärjestelmälle annettavasta EY-tarkastusvakuutuksesta sekä yhteentoimivuuden osatekijälle annettavasta EY-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksesta ja EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksesta sekä niiden antamisen edellytyksistä ja antamista koskevasta menettelystä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella ja tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteiden IV—VI ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteiden IV—VI mukaisesti. EY-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksen ja EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksen käytöstä määrätään kuitenkin erikseen Ratahallintokeskuksen päätöksellä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien mukaisesti.

5 §

Osajärjestelmän käyttöönottolupa

Osajärjestelmän käyttöön ottamiseen on oltava Ratahallintokeskuksen myöntämä käyttöönottolupa, jos osajärjestelmää käytetään valtion rataverkolla. Jos osajärjestelmää parannetaan tai uudistetaan käyttöönottoluvan myöntämisen jälkeen, siitä on ilmoitettava Ratahallintokeskukselle. Jos osajärjestelmää parannetaan tai uudistetaan olennaisesti, osajärjestelmän käyttöön ottamiselle on haettava Ratahallintokeskukselta uusi käyttöönottolupa ennen kuin osajärjestelmä otetaan uudelleen käyttöön.

Ratahallintokeskuksen on myönnettävä käyttöönottolupa sellaisille osajärjestelmille, jotka täyttävät olennaiset vaatimukset. Ratahallintokeskus voi myöntää käyttöönottoluvan määräaikaisena sekä sisällyttää siihen rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan olennaisen vaatimusten noudattaminen. Käyt-

töönottoluvan myöntämisen edellytykset tai käyttöönottoluvan ehdot eivät saa olla ristiriidassa olennaisten vaatimusten kanssa.

6 §

Osajärjestelmän ja yhteentoimivuuden osatekijän markkinakelpoisuus sekä vaatimuksenmukaisuusolettama

Jos osajärjestelmä tai yhteentoimivuuden osatekijä ei täytä olennaisia vaatimuksia, osajärjestelmää tai yhteentoimivuuden osatekijää ei saa saattaa markkinoille, pitää kaupan, myydä tai muutoin luovuttaa toiselle Euroopan laajuudessa rautatiejärjestelmässä käytettäväksi tai käyttää tässä järjestelmässä. Olennaiset vaatimukset täyttävän osajärjestelmän tai yhteentoimivuuden osatekijän saatamista markkinoille, kaupan pitämistä, myyntiä tai muuta luovutusta taikka käyttöä ei saa kieltää, rajoittaa tai vaikeuttaa muulla kuin tässä laissa säädetyllä olennaisten vaatimusten noudattamisesta johtuvalla tai muussa laissa säädetyllä perusteella.

Jos osajärjestelmällä on EY-tarkastusvakuutus tai vastaava muu Euroopan talousalueella annettu vakuutus taikka yhteentoimivuuden osatekijällä EY-vaatimuksenmukaisuusvakuutus tai vastaava muu Euroopan talousalueella annettu vakuutus ja vakuutusta osajärjestelmälle tai yhteentoimivuuden osatekijälle annettaessa on otettu huomioon 3 §:n 2 momentin nojalla annetun Ratahallintokeskuksen päätöksen määräykset, osajärjestelmää tai yhteentoimivuuden osatekijää on pidettävä olennaisten vaatimusten mukaisena. Tämä vaatimuksenmukaisuusolettama on voimassa, jollei näytetä, että osajärjestelmä tai yhteentoimivuuden osatekijä on olennaisten vaatimusten vastainen.

7 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenne- ja viestintäministeriö nimeää hakemuksesta ilmoitetun laitoksen tavanomaista rautatiejärjestelmää ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmää varten määräjaksi tai toistaiseksi. Laitoksen nimeämisen edellytyksenä on, että:

1) laitos on viranomainen tai suomalainen oikeushenkilö;

2) laitos on luotettava sekä toiminnallisesti, kaupallisesti ja taloudellisesti rautatiejärjestelmämarkkinoiden osapuolista riippumaton;

3) laitoksella on toiminnan laajuuden kannalta riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava järjestely; sekä

4) laitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä sekä toiminnan edellyttämät järjestelmät, laitteet ja välineet.

Liikenne- ja viestintäministeriö voi sisällyttää laitoksen nimeämistä koskevaan päätökseen sellaisia laitoksen toimintaan liittyviä rajoituksia tai ehtoja, joilla varmistetaan, että laitokselle kuuluvat tehtävät hoidetaan hyvin.

Jos 1 momentissa tarkoitettua laitoksen tehtäviä hoitaa erillinen ja tunnistettavissa oleva osa oikeushenkilöä, laitoksen ei momentin 2 kohtaa sovellettaessa katsota tämän perusteella menettävän riippumattomuuttaan.

Tarkemmat säännökset tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä VII ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä VII tarkoitetuista ilmoitetulle laitokselle asetettavista vaatimuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitettu laitos tekee EY-tarkastuksia osajärjestelmien vaatimuksenmukaisuuden arvioimiseksi ja antaa arviointia koskevia vaatimuksenmukaisuustodistuksia. Tarkemmat säännökset tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteissä V ja VI sekä suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteissä V ja VI tarkoitettua EY-tarkastuksessa sovellettavasta menettelystä ja vaatimuksenmukaisuustodistusten antamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ilmoitettu laitos tekee yhteentoimivuuden osatekijöille vaatimuksenmukaisuuden tai käyttösoveltuvuuden arviointeja ja antaa niitä koskevia vaatimuksenmukaisuus- ja tarkastustodistuksia. Tarkemmat säännökset tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä IV ja suurten nope-

uksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä IV tarkoitettua arviointimenettelystä ja tarkastustodistusten antamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ilmoitettu laitos voi teettää alihankkijalla osatoimenpiteitä tässä pykälässä tarkoitettujen tehtäviensä suorittamisessa, jos alihankkija täyttää 7 §:n 1 momentin mukaiset ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskevat edellytykset ja jos alihankkija suorittaa tehtävät tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjen tai määrättyjen vaatimusten mukaisesti. Ilmoitettu laitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä.

9 §

Hyvän hallinnon vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen on noudatettava tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954), sähköisestä asioinnista hallinnossa annetussa laissa (1318/1999) ja kielilaissa (148/1922) säädetään. Vaatimuksenmukaisuustodistuksessa ja tarkastustodistuksessa voidaan kuitenkin käyttää sitä kieltä, jolla arviointia koskevat tekniset asiakirjat on laadittu. Ilmoitetun laitoksen tai tämän alihankkijan palveluksessa olevaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 8 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

10 §

Ilmoitetun laitoksen valvonta ja nimeämisen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö valvoo ilmoitetun laitoksen toimintaa. Ministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot laitoksen hallinnosta, taloudesta, henkilökunnan teknisestä pätevyydestä, laitoksen tekemistä arvioinneista sekä tämän lain mukaisista arviointimenettelyistä ja laitoksen antamista vaatimuksenmukaisuustodistuksista ja tarkastustodistuksista.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava ministeriölle sellaisista toimintansa muutoksista, joilla voi olla vaikutusta laitoksena toimimisen edellytyksiin.

Ministeriö voi peruuttaa ilmoitetun laitoksen nimeämisen kokonaan tai määrääjäksi, jos laitos ei täytä tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä VII tai suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusdirektiivin liitteessä VII säädettyjä vaatimuksia taikka jos laitos toimii olennaisesti tämän lain tai mainittujen direktiivien vastaisesti.

11 §

Markkinavalvonta

Ratahallintokeskus valvoo Euroopan laajuisten rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusvaatimusten noudattamista. Tarkemmat säännökset Ratahallintokeskuksen tehtävien järjestämisestä markkinavalvonnasta vastaavana viranomaisena (*markkinavalvontaviranomaisen*) annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarvittavat tiedot ilmoitetuilta laitoksilta, osajärjestelmien ja yhteentoimivuuden osatekijöiden valmistajilta, näiden edustajilta, niiltä, jotka saattavat osajärjestelmiä tai yhteentoimivuuden osatekijöitä markkinoille, pitävät kaupan, myyvät tai muutoin luovuttavat, sekä niiltä, jotka ottavat käyttöön tai käyttävät osajärjestelmiä ja yhteentoimivuuden osatekijöitä.

Jos 4 §:ssä tarkoitettu vakuutus ei ole asianmukainen taikka osajärjestelmä tai yhteentoimivuuden osatekijä ei muutoin vastaa tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä ja määrättyjä vaatimuksia, markkinavalvontaviranomaisen on vaadittava 1 momentissa tarkoitettua yhteisöä tai muuta tahoa ryhtymään toimenpiteisiin osajärjestelmän tai yhteentoimivuuden osatekijän saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi. Jos osajärjestelmän tai yhteentoimivuuden osatekijän vaatimuksenmukaisuuden vastaisuus vaarantaa rautatieliikenteen turvallisuutta tai se on muutoin olennainen, markkinavalvontaviranomaisen on ryhdyttävä toimenpiteisiin osajärjestelmän tai yhteentoimivuuden osatekijän käytön rajoit-

tamiseksi tai kieltämiseksi taikka sen poistamiseksi markkinoilta.

Markkinavalvontaviranomainen voi asettaa 3 momentin nojalla annetun velvoitteen tai kiellon noudattamisen tehosteeksi uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

12 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta 3 §:n 3 momentin, 5 §:n 1 momentin, 6 §:n 1 momentin tai 15 §:n vastaisesti taikka 3 §:n 1 tai 2 momentin tai 4 §:n 3 momentin nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti saattaa markkinoille, pitää kaupan, myy tai muuten luovuttaa, ottaa käyttöön, parantaa, uudistaa tai käyttää osajärjestelmää tai yhteentoimivuuden osatekijää, on tuomittava, jos teko ei ole vähäinen tai jos teosta ei muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusvaatimusten rikkomisesta* sakkoon.

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla, teettämisuhalta tai keskeyttämisuhalta tehostettua velvoitetta tai kieltoa, ei voida tuomita 1 momentin nojalla rangaistukseen samasta teosta.

13 §

Muutoksenhaku

Edellä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun ilmoitetun laitoksen vaatimuksenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Laitoksen antamaan vaatimuksenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua Ratahallintokeskukselta. Vaatimuksenmukaisuustodistukseen ja tarkastustodistukseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Oikaisuvaatimus on tehtävä Ratahallintokeskukselle 30 päivän kuluessa vaatimuksenmukaisuustodistuksen tai tarkastustodistuksen tiedoksisaannista.

Ratahallintokeskuksen 1 momentin nojalla oikaisuvaatimukseen tai 5 §:n nojalla antamaan käyttöönottolupaa koskevaan päätökseen haetaan muutosta siten, kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutosta Ratahallintokeskuksen markkina-
navaltaviranomaisena 11 §:n 4 momentin
nojalla tekemään päätökseen uhkasakon, teet-
tämisuhan tai keskeyttämisuhan asettamisesta
haetaan uhkasakkolain mukaisesti.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syys-
kuuta 2002.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

15 §

Siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään,
lain voimaan tullessa voimassa olleiden sään-
nösten ja määräysten mukaisesti käyttöön
otettua osajärjestelmää sekä lain voimaan

Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2002

tullessa voimassa olleiden säännösten ja
määräysten mukaista yhteentoimivuuden osate-
kijää saa edelleen käyttää valtion rataver-
kolla.

Tätä lakia sovelletaan lain voimaan tullessa
suunnitteilla, valmistettavana, markkinoille
saatettavana taikka ensi kertaa kaupan pidet-
tävänä, myytävänä tai käyttöön otettavana
olevaan osajärjestelmään ja yhteentoimivuuden
osatekijään 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettujen
olennaisten vaatimusten edellyttämässä
laajuudessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen
osajärjestelmien ja yhteentoimivuuden osate-
kijöiden parantamisesta ja uudistamisesta on
kuitenkin voimassa, mitä 2 §:n 5 kohdassa
tarkoitettujen olennaiset vaatimukset edellyttävät
ja 5 §:ssä käyttöönottoluvasta osajärjestelmän
parantamisen ja uudistamisen jälkeen sääde-
tään. Lakia sovelletaan myös 1 ja 2 momen-
tissa tarkoitettujen osajärjestelmien ja yhteen-
toimivuuden osatekijöiden käyttöön.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 562

Valtioneuvoston asetus
valtion virkamiesten eroraha-asetuksen 10 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, *muutetaan* 21 päivänä marraskuuta 1994 annetun valtion virkamiesten eroraha-asetuksen (999/1994) 10 §:n voimaantulosäännöksen 4 momentti, sellaisena kuin se on asetuksessa 680/2001, seuraavasti:

10 §

Ammattitutkintoraha voidaan myöntää sellaisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon suorituksen perusteella, joka on suoritettu joulukuun 31 päivään 2002 mennessä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2002.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2002

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Hallitussihteeri Kari Eskola

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 558—562, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2002

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904